

GALERIA SUR PRESENTA

ENTRE EL SAGRAT...

Exposició individual de Rosindo Torres

10.01 al 28.02.2026

comunica@galeriasur.com

[@sur.galeria](https://www.instagram.com/sur.galeria)

galeriasur.com

C/ Ros de Olano, 10 -2 Gracia 08012 Barcelona

Text dels comissaris

Franquilandia Gonçalves, Fabiola Pretel i Lincoln Dias

Entre allò sagrat i l'esglai

L'obra de Rosindo Torres es presenta en clau autobiogràfica i recorre més de trenta anys de trajectòria. Fill d'una família obrera i catòlica d'una de les perifèries industrials del Brasil, la religiositat de la seva mare i el seu pas pel seminari han estat fets decisius en la gènesi de la seva obra. El color de les vestidures dels sants, l'olor de les espelmes enceses i el murmur de les oracions són els fonaments de la seva existència. Entre sants amb la mirada perduda, ja fos per la dolçor de la gràcia o pel dolor del martiri, es va forjar la base d'una sensibilitat turbulenta, plena de fascinació i angoixa. Particularment rellevant fou la figura ambigua de Sant Sebastià, que suporta serenament les fletxes al seu cos seminú i assenyala, des del principi, els límits tènues entre el dolor i el plaer, així com la via dolorosa com a camí cap a la redempció.

Encara que posteriorment va abandonar el seminari per dedicar els seus vots a la vocació artística, la religiositat ha impregnat la seva obra poètica, no com a testimoni de fe ni com a relat lineal, sinó com una pulsació simbòlica que transforma l'experiència personal en llenguatge. Mitjançant una dissecció precisa i gairebé quirúrgica dels fragments de la seva memòria, l'artista enllaça els fils que uneixen martiri i èxtasi, caiguda i redempció. Qüestions, dubtes, emocions, fantasies i divagacions formen part de la deriva creativa que l'incita a convertir la seva pròpia història en matèria primera del seu art. En la seva obra, objectes, pintures, intervencions i performances s'articulen com a fragments d'un cos íntim, on allò personal esdevé reflexió crítica.

No obstant això, la religiositat s'hi aborda des d'una perspectiva àmplia, ja que l'artista combina imatges tant de sants catòlics com d'entitats d'origen afrobrasiler del Brasil, provinents de tradicions com la umbanda, la quimbanda o el candomblé, activant així la imatgeria d'un país marcat per pràctiques religioses híbrides. El sincretisme, profundament arrelat en la cultura brasilera, ha permès la identificació dels orixàs amb sants catòlics, fet que va facilitar les pràctiques devocionals de les persones esclavitzades en un context de dominació colonial. Encara avui, aquesta convivència simbòlica fa possible que, als mercats ambulants, les imatges de Sant Jordi o dels sants bessons Cosme i Damià es venguin en les mateixes botigues d'articles afrobrasilers on també es poden adquirir figures d'*Exús* i *Pombagires*.

Concebudes com a dispositius provocadors, les obres conviden l'espectador a activar una sensibilitat inquieta davant d'imatges conegudes, de significats ja molt familiars i aparentment fixos en la nostra cultura. Reconèixer i estranyar, dubtar o acceptar, sentir incomoditat o fe. Així, la mirada esdevé acció i ens confronta amb allò que portem a dins i en què creiem, amb el que decidim preservar o qüestionar. No obstant això, en l'art contemporani, el procés d'identificació d'una imatge desplaçada del seu context sagrat i del que aquesta pot representar passa pel subjecte emancipat, a qui correspon mobilitzar el seu propi repertori per interpretar l'obra. En aquest sentit, l'obra de Torres transcendeix el territori de les contradiccions espirituals, les herències culturals i les memòries compartides per endinsar-se en el sentit poètic i polític de les imatges.

AGRAÏMENTS ESPECIALS
A L'ARTISTA ROSINDO TORRES
I A TOT L'EQUIP ESMENTAT AL FINAL DEL CATÀLEG
PER FER POSSIBLE EL PROJECTE
ENTRE EL SAGRAT...

Comentaris sobre cada obra: Per a enriquir l'experiència estètica del lector, la curadora afegeix petits textos de contextualització a peu de pàgina. Lluny de definir o interpretar les obres, aquesta informació és complementària i ofereix algunes curiositats sobre el procés creatiu o punt de vista sobre la poètica de l'artista, res més.

L'artista, la curadora i la Galería Sur

L'ARTISTA

ROSINDO TORRES [1963] Brasil

La seva pràctica abasta pintura, objectes, instal·lació, performance i apropiació artística, explorant la vida quotidiana, la cultura popular i l'univers cristià. Des de la dècada de 90, investiga les connexions entre art i teologia des de perspectives filosòfiques, sociològiques i fenomenològiques, construint una visió única del món. La seva trajectòria inclou participació en festivals d'art, exposicions individuals i col·lectives, distincions en certàmens i presència en col·leccions públiques i privades al Brasil.

LA CURADORA

FRANQUILANDIA GONÇALVES [1974] Brasil

La directora de Galería Sur és historiadora de l'art, artista visual i gestora cultural amb àmplia experiència al Brasil. La seva trajectòria professional inclou la participació en grups de recerca acadèmica (2007-2012, CAR/Ne@ad UFES); un càrrec directiu en galeria d'art (2012-2016, Galeria Homero Massena); la coordinació d'equips en museus públics (2017-2019, PMV/Secretaria de Cultura) i del col·lectiu Laboratori d'Educació en Museus (2013-2026, LEM).

LA GALERÍA SUR

Inaugurada a la tardor de 2024, és l'única galeria d'art contemporani a Espanya dedicada exclusivament a artistes llatinoamericans. Un espai únic i imprescindible per a professionals de l'art i col·leccionistes que busquen obres exclusives, projectes especials o descobriments sorprenents en les arts visuals.

Entre oratoris i pessebres

Per a aquesta mostra panoràmica de la trajectòria de l'artista Rosindo Torres, la selecció comença per obres que es van exhibir per primera vegada al Brasil en la dècada de 1990. Són peces tridimensionals de petit format i estètica *kitsch*, que funcionen com a interrogants d'imatges cansades i costums establerts.

Cobreix el teu peu tant com ho permeti la manta, 1996. Objecte/ Prestatgeria amb miniatures
Dorm amb aquest soroll, 1996. Objecte/ Prestatgeria amb miniatures
30 x 25 x 7,5 cm c/u - Inventari Sur 25047RT, 25046RT

Dues versions de pessebres es poden comprendre a través de la curiosa relació entre la seva composició i títols que són dits populars al Brasil: en l'obra "Cobreix el teu peu tant com ho permeti la manta", la imatge de José amb el Nen apareix envoltada de pingüins de porcellana en miniatura. En l'obra "Dorm amb aquest soroll", María està en el centre amb el Nen i envoltada de liquadores. Per als qui van créixer al Brasil en les dècades de 1970 i 1980, era comuna que la liquadora – l'electrodomèstic principal de la cuina, sorollós i multifuncional – compartís espai damunt de la nevera amb un serè pingüí de porcellana. Inicialment, en els anys 50, aquesta peça decorativa s'utilitzava a les botigues que venien tot tipus de mobles per a identificar el "armari gelat" i es regalava als qui el compraven. En les dècades següents, es va convertir en un costum inqüestionable. Rosindo Torres tria aquests elements per a reflexionar sobre la distribució de rols socials dins de la Sagrada Família.

Com més humans som... més divins serem, 1994

Objectes oratoris / fusta

19 x 14 x 8,5 cm c/u - Inventari Sur 25057RT; 25054RT; 25053RT

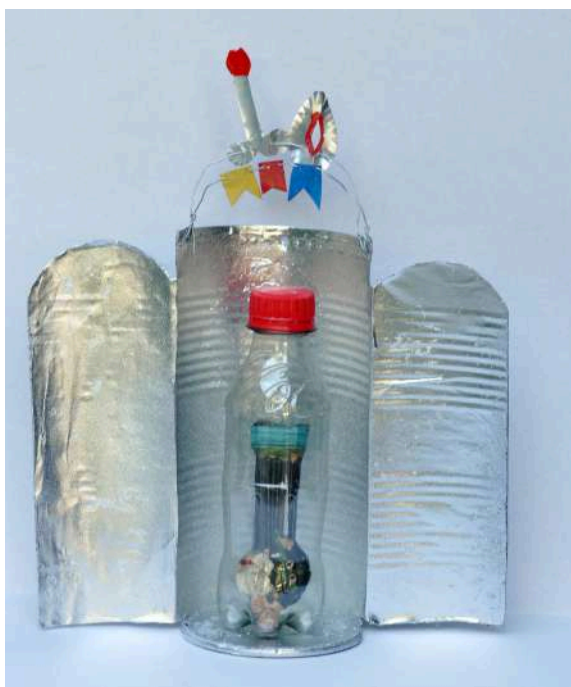

La sèrie, concebuda com 24 oratoris, es va exhibir per primera vegada en l'Espai Cultural FAFI a la ciutat de Vitória, Espírito Sant, el Brasil, en 1994. En aquesta ocasió, l'obra va ser vandalitzada, moltes peces destruïdes i l'artista insultat. Per a la present exposició, hem definit la reconstrucció de sis de les obres originals. Per a l'artista, reconstruir aquestes peces és una manera de recordar les reaccions que va provocar la seva ambigua interpretació del jove Sant Sebastià.

Sense els títols, 2024. Objecte/ Figura de plàstic PVC, suport de metall i colador de tela
20 x 8 x 10 cm c/u - Inventari Sur 25044RT; 25045RT

Simbòlicament, Sant Antoni és el realitzador de comandes dels enamorats al Brasil. Aquesta creença està arrelada en la cultura popular brasilera, tal qual la tradició del cafè artesanal. El colador de tela de cotó és una reverència a les avietes i a la preservació d'hàbits que es queden gravats en el sensorial. Per a l'exposició Entre el sagrat, l'artista presenta aquesta memòria de les tradicions de la seva infància, i afegeix la figura de Sant Jordi, considerat el sant dels enamorats a Catalunya.

Lànguids llenguatges, 1998. Objecte/ Alumini, paper i plàstic
30 x 22 x 10 cm c/u - Inventari Sur 25048 RT; 25049RT; 25059RT; 25051RT

Hi ha moltes maneres de connectar amb el sagrat. Sant Antoni és un dels sants cristians més populars del Brasil, i la seva festivitat se celebra al juny amb banderes acolorides, música i menjars típics. Considerat el sant de l'amor, en diversos països llatinoamericans, quan una persona soltera li demana parella, col·loca una imatge seva boca avall o la submergeix en una ampolla, i la posa boca amunt quan el seu desig es compleix.

Aribuïts, 1995. Objectes miniatures i fullets d'oració
25 x 7x 4 cm c/u - Inventari Sur 25069RT; 25070RT

Aquesta sèrie va ser exhibida per primera vegada al Brasil l'any de 1995, en l'exposició "Desig per a bojos".
Petits objectes creats a partir de fragments de memòria d'un món interior que es rebenta.
La dicotomia entre fragilitat i força, rendició i resistència.

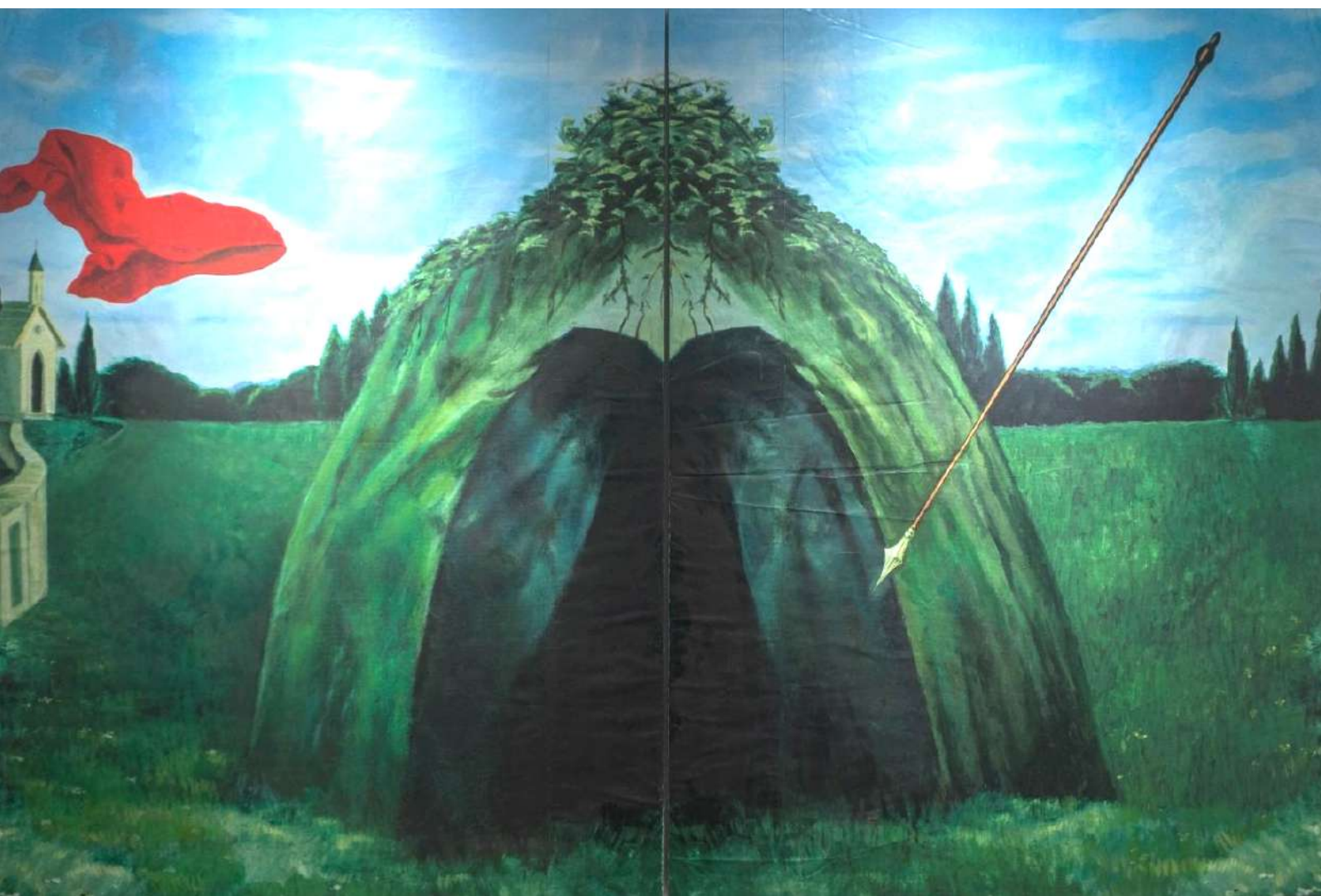
Entre atributs, sants i fantasmes

La creació de pintures i objectes a partir d'apropiació, intervenció i acoblament evidencia la crítica social de les relacions de poder. En les obres de Rosindo Torres els fragments de memòria dialoguen amb elements que transiten entre l'univers cristià i l'herència religiosa afrobrasileira, en un joc amb moltes capes de sentit més enllà de les aparences.

Atributs per a un jove guerrer, 2024. Pintura (intervenció sobre pòster popular)
38 x 28,5 x 2,5 cm c/u- Inventari Sur 25064RT

El cavaller cristià és una icona emblemàtica i popular. La imatge mític-llegendària transcendeix geografies i religions. És present en la cultura de Catalunya, Anglaterra, Portugal, Geòrgia, Etiòpia i Bulgària. Al Brasil la imatge del guerrer a cavall és celebrat com *Oggún*, orixàs de guerra del panteó Ioruba.

L'àngel mai sobrevola el camp de batalla, 2015/25. Pintura sobre impressió en lona de vinil – Díptic
196 x 146 x 5 cm c/u - Inventari Sur 25063RT

A Rosindo Torres li agrada jugar amb la percepció aliena. No és casualitat que elimini de l'escena tot el superflu, permetent a l'observador redimensionar la composició a partir d'elements essencials. Fa que les absències cridin, provocant els nostres sentits i la nostra imaginació.

Atributs per a joves rebels, 2019/20
 Pintura sobre impressió (veladura)
 39,5 x 29,5 x 4 cm c/u - Inventari Sur 25075RT

En esborrar la imatge encarnada dels sants, Rosindo Torres obliga l'observador a examinar amb atenció els atributs de la iconografia cristiana. El sant absent assumeix una condició fantasmal en la pintura, una absència que es transforma en una presència vetllada.

Què diu María de Fátima? 1998. Pintura i objectes sobre imatgeria popular (reproducció impresa)
38 x 28 2,5 cm c/u - Inventari Sur 25066RT; 25067RT; 25068RT

El testimoni, 1998.
Pintura i objectes sobre imatgeria popular (reproducció impresa)
40 x 28 x 4,5cm
Inventari Sur 25065RT

Posar-se de genolls forma part de la litúrgia cristiana i és un moviment corporal associat a la humilitat. L'artista opta per treballar amb imatges de la iconografia femenina, utilitzant el collage i l'assemblatge d'objectes ordinaris per reinventar narratives misterioses i complexes. El títol de la sèrie té un toc de paròdia perquè el 1998 es va estrenar una telenovel·la brasilera en la qual l'actriu Glória Pires interpretava a l'ambiciosa vilana Maria de Fátima, personatge encara avui recordat per la seva crueltat i manipulació al llarg de la trama.

Avatar, 2018/20. Intervenció sobre impressió (veladura) Suport de fusta
42 x 26 x 4,5 cm c/u - Inventari Sur 25073RT

Massa orgànics 2021. Intervenció sobre impressió
14 x 10,5 cm c/u - Inventari Sur 25074RT

El blanc i negre tan habitual en els tradicionals gravats clàssics i impresos de llibres antics, funciona com a fons per a noves composicions en les quals Rosindo Torres utilitza pintura blanca (líquid paper) per a esborrar el superflu de la imatge i destacar l'essència de les formes que li interessa mantenir.

Quinze atributs per a un jove enamorat, 2013

Pintura sobre reproducció de pintura

120 x 50 x 4 cm - Inventari Sur 25058RT

En apropiar-se de la pintura de l'artista italià Andrea Mantegna, Rosindo Torres no sols ret homenatge al mestre del Renaixement, sinó que també reforça el paper de l'art en la construcció del mite i la imaginació occidentals.

Apropiació - paraula i imatge

La desconstrucció del sentit comú i l'apropriació d'objectes del quotidià funcionen com a paròdies de la vida occidental. Per a expurgar la misèria humana la solució fallida del patriarcat i el comerç de la fe, amb l'esperança feta a mida de cada consumidor.

El col·lectiu, 2024. Objecte/ Figures de resina i plàstic sobre suport de fusta
20 x 30 cm - Inventari Sur 25043RT

El dubte és un element més en l'obra de Rosindo Torres. El doble tall, intencional en cada peça, posseeix una certa crueltat. "El col·lectiu" és una obra composta per records de la primera comunió, amb la figura d'una nena en el centre, envoltada de vint-i-quatre nens. Sota l'aparença dolça i angelical del grup plana la incertesa de l'assetjament sexual, del *bullying*, tan sovint invisible i silenciàt.

Catequesi, 2020
Trencaclosques de cartó
29 x 22, 5 cm - Inventari Sur 25079RT

Els habituals trencaclosques mecànics són poderosos suports d'imatges. L'artista juga amb el missatge que no totes les narratives encaixen tan bé com sembla, a vegades les circumstàncies ens obliguen a bregar amb distorsions o fragments sense sentit.

Devocions seculars, 2024
Objecte / Vidre, plàstic i pintura a l'aigua
77 x 5 x 2 cm - Inventari Sur 25041RT

En un gest simbòlic, Rosindo Torres disposa la visibilitat de la pauta LGBTQIA+ en set delicades ampolletes de vidres amb el format de la Verge Patrona del Brasil, La nostra Senyora d'Apareguda.

lInviolables, 2024
Objecte/ vidre i plàstic
27 x 22 x 15 cm
Inventari Sur 24042RT

Una col·lecció inusual de quinze imatges de sants en una butllofa de vidre, originalment utilitzada com a recipient de llepolies.

Sèrie Enciclopèdia de la vida meravellosa, 2020. Collage analògic. 29 x 21 cm c/u
Inventari Sur 24080RT; 24081RT; 24059RT; 24062RT; 24061RT; 24060RT

Durant la pandèmia, Rosindo Torres va descobrir una enciclopèdia il·lustrada de coneixement general titulada *La vida meravellosa*. Cobejada en la dècada de 1970, la publicació està repleta de velles imatges de teories obsoletes o refutades. En mans de l'artista, aquest ric contingut es converteix en matèria primera per a diàlegs visuals en inusuals combinacions de collages.

Sanacions i angòixes, 2024. Pintura sobre impressió en tela de cotó 40 x 88 cm cada díptic. Inventari Sur 24077RT; 24076RT; 24078RT

Un dels aspectes absurds de l'ascens de l'extrema dreta al Brasil durant l'última dècada, i l'augment quantitatiu de les esglésies neo-Pentecostals als afores de les grans ciutats, és evident en el comerç popular: articles domèstics amb missatges messiànics. Un bon exemple són les tovalloles de te impreses amb missatges bíblics. Són els *ready-made* per a Rosindo Torres perquè reforcen el masclisme i la misogínia, que entren a les llars sota una forma pacífica i discreta.

Sense els títols, 1992. Arpillera, objectes i paraules impreses

27 x 36 x 2 cm cada díptic

Inventari Sur 24071RT; 24072RT

L'associació d'unes certes paraules i imatges pot provocar incomoditat, inquietud o controvèrsia. Potser per això es va vetar la participació d'aquests díptics en una exposició institucional al Brasil en 1992. L'obra va romandre oculta durant 34 anys i ara llueix com la peça inèdita més antiga en Galeria Sur.

Publicacions

ARTEINFORMADO - ESPACIO IBEROAMERICANO DE ARTE

[Enllaç a la difusió de ArteInformado](#)

EXIBART

[Enllaç a la difusió de EXIBART](#)

Biografia i activitats recents de l'artista

[Enllaç a les actualitzacions sobre l'artista](#)

Activitats

10.01.2026 18h Inauguració amb la presència de l'artista

17.01.2026 18h Visita guiada per l'artista i la galerista / lliure per a tots els públics

Fins al 13.02.2026 Agenda oberta per a visites comentades per a centres acadèmics

Fins al 28.02.2026 Visita lliure per a tots els públics

Més informació

ENTRE EL SAGRAT...

Un projecte de la temporada 2025-2026 Galeria Sur

EQUIP

Directora Franquilandia Gonçalves

Comissària Franquilandia Gonçalves

Text Franquilandia Gonçalves, Fabiola Pretel, Lincoln Dias

Fotografia Josué Sarmiento Antunes, Alexandre Raft, Valentina Miccheli

Muntatge Alexandre Raft

Revisió de textos i idiomes Clàudia Larumbe Serra

Comunicació i màrqueting Fabiola Pretel

Assessora comercial a Londres Helena Hammer

Suport operatiu en Brasil Gabriela Carvalho y colectivo LEM (Laboratori d'Educació en Museus)

Suport institucional per al viatge de l'artista a Espanya Convocatòria de mobilitat internacional amb recursos

Funcultura - Secretaria de Cultura - Govern de l'Estat de Espírito Santo, el Brasil

C/ Ros de Olano, 10 - B2 Barcelona 08012

Oberta de dimarts a dissabte, de 16h a 20h (excepte festius)

IG: @sur.galeria

web: galeriasur.com

contacte: comunica@galeriasur.com

Amb el suport de

ic3c Institut Català de les
Empreses Culturals

 **Generalitat
de Catalunya**

LEM **FUNCULTURA**
LABORATÓRIO DE EDUCAÇÃO MUSEAL

**GOVERNO DO ESTADO
DO ESPÍRITO SANTO**
Secretaria da Cultura

Realització

Galeria Sur
arte contemporáneo latinoamericano